

ตอนเมื่อเคยๆ เปลี่ยนเป็นเกษตรกร
ผศ.พิเชฐ โสภัญญะ ขณะนี้ ขณะ
 สถาบันพระปกเกล้า สถาบันเทคโนโลยี
 พระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 เกษและในภาคสหภาพอาเซียนไปที่นี่
 เป็นศูนย์การเรียนรู้การจัดการน้ำ
 ของโลก ไม่ใช่แค่การขับเคลื่อนกิจกรรม
 แต่จะนำวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์ในโครงการ
 การออกแบบเชิงนิเวศวิทยา การติดตาม
 และประเมินผลเพื่อบริหารจัดการน้ำ
 ชุมชนอย่างมีส่วนร่วมและต้องการให้
 ศาสตราจารย์ประจักษ์มาเป็นผู้รับผิดชอบ
 ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม
 “ทำไมเลือกพื้นที่ เพราะคนในชุมชน
 พร้อมจะทำและพร้อมเรียนรู้ ผลดีตาม
 ปรากฏการณ์ ไม่ได้มีอะไร แต่ได้อาหาร
 ได้เพื่อน ได้บ้านที่ชาวเขาปลูกได้ ที่สำคัญ
 คือได้ความรู้ที่ซ่อนอยู่และเติมเต็มปลูก
 คนไม่ให้เป็น จะปลูกด้วยฤดูไหนยังไม่รู้
 แลเราเรียนรู้จากชาวบ้านว่าต้องปลูกเดือน
 เมษายนถึงจะได้ดี ที่มีดีถึงแล้ว
 ตอนนี้เป็นห่วงเรื่องเพื่อนไปแก้ปัญหา
 หนึ่งวันแล้ว สองวันก็พอสักพัก
 จากที่ด้วยความสมัครใจ อีกไม่นาน
 จะเปลี่ยนเป็นงานวิจัย อาจารย์พิเชฐ
 บอกว่า เราอยู่ในอาชีพที่หนักไม่ถนัด
 แก้ปัญหาไม่ได้ ทั้งๆที่พยายาม
 สร้างเกาะ สร้างอะไรมากมายเพื่อ
 เอาตัวรอด แต่แนวทางนี้เป็นทางรอด
 ไม่ใช่ทางเลือก

“ที่หายไป ถ้าทั้งหมดปลูกน้ำ
 อย่างเดียว ไปไม่รอด ต้อง
 มีระบบที่แก้ไม่ได้
 ตกกลางคืนแล้ว จิตระบอบมีการ
 จะล้างหน้าดิน เก็บน้ำไว้ในภูเขา ซึ่งทุกที่
 ที่ผมไปทำ ปราบปรามการทุจริตของ
 คลอง ทำฝาย สร้างแหล่งผลิตทางราชการ
 ดีกว่าที่พวกเขาปลูก ตอนแรกพวกเขาทำ
 บอกว่าไม่เชื่อ ต้นข้าวสูงสองเมตรจากใจ
 เรื่องแบบนี้ ต้องทำให้เห็นกันชัด เมื่อเช้านี้
 แล้ว ก็ทำตาม”

**ดร.วิวัฒน์ ศัลยกำธรหรืออาจารย์
 ยักษ์** ประธานและสถาบันพระปกเกล้า
 เพื่อเป็น มูลนิธิสิริธรรมธรรมชาตินี้ กล่าว
 ก่อนที่จะยกขึ้นโดยที่กลางสายฝน
 เพื่อปลุกการจุดแห่งใหม่ในอีก หนึ่งสัปดาห์
 บ้านห้วยกระเจิง จ.พระธาตุ อ.แม่ระมาด
 จ.ตาก ที่ไม่มีบ้านเรือนที่นำศาสตร์พระราชา
 มาแก้ปัญหาแบบบูรณาการที่ระบบ
 ไม่รู้คน น้ำ น้ำ และไม่มีแหล่งน้ำของ
 โครงการ “พลังคนสร้างสรรค์” ใ
 รวมพลังคนรอบรพของแผ่นดิน”

ว่ากันว่า ชุมชนและหมู่บ้านที่
 กระจายไปของอุทยานแห่งชาติขุนเขาว
 จ.พระธาตุ อ.แม่ระมาด จ.ตาก ไม่ห่างจาก
 หอสมุด การบูรณาการน้ำ เพื่อทำ
 การเกษตร เป็นปัญหาเชิงวิศวกรรม กรณี
 นี้ **ดร.พิเชฐ มณีรินทร์** มูลนิธิสิริธรรมธรรมชา
 ในประเทศไทย ที่ทำงานในเชิงนิเวศ
 ในฐานผู้ประสานงาน เครือข่ายสิริธรรม
 ธรรมชาตินี้ แล้วว่า ปัญหาที่หนักหนาคือ
 การบูรณาการน้ำที่ห้วยกระเจิง ซึ่งเป็น
 วิถีของเกษตรกร แต่ในช่วงเวลาไม่กี่ปี
 ป่าพื้นที่ เพื่อที่จะช่วยเหลือน้ำไว้
 หมูลุยแล้ว เพราะปลูกข้าวได้

เมื่อที่ไปราชการเป็นอุทยานแห่งชาติ
 ขุนเขาวเขาวป่าสักเขาวป่าสัก เจ้าหน้าที่ซึ่ง
 เข้ามาจัดการ มีปัญหาหลายอย่างคือ
 ป่าพื้นที่แล้ว น่าจะหาทางทำนุบำรุง
 ด้วยวิธีอื่น จึงคิดเลือกชาวบ้าน 7 คน
 ไปอบรมที่กรมเกษตรธรรมชาติและปศุสัตว์
 ศาสตร์พระราชาในปี 2557”

ทั้งนี้เป็นจุดที่ทำให้เกิดของอาจารย์
 ยักษ์ตั้งที่เริ่มช่วยเหลือและแนะนำการ
 จัดการน้ำและการเกษตร ตามแนวทาง
 ศาสตร์พระราชา โดยเริ่มให้เกษตรกร
 มาศึกษาที่ และนี่ทำให้มีการจุดของ
 คลอง บนดินเขา ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่าย แต่
 อ.ยักษ์ผู้ว่าฯ แห่งทางนี้เชื่อใจ จึงนำ
 ได้ย้ายย้ายขึ้น และต้องไม่คิดว่า ชาวบ้าน
 ต้องเสีย มีกิน มีใช้ แบบพอเพียง

ศาสตร์พระราชา
 พวงชาติได้ใจว่า ถ้าชุมชนหรือ
 แห่งนี้ที่ศาสตร์พระราชา พื้นที่
 ทางกรมเกษตร 10 ไร่ คือได้ผลผลิต

เปลี่ยนเขาหัวโล้น เป็นหัวจุก

● ศาสตร์พระราชา
 นำศาสตร์พระราชาไปใช้
 เปลี่ยนวิถีการเกษตร
 และเปลี่ยนความคิด
 ของคนบนยอด

หมู่บ้านห้วยกระเจิง 30 ไร่ ที่อำเภอแม่ระมาด
 อ.แม่ระมาด จ.ตาก มีพื้นที่ทั้งหมด
 14 ไร่เศษ ซึ่งกรมการเกษตรได้
 นำศาสตร์พระราชาไปใช้
 นำศาสตร์พระราชาไปใช้
 นำศาสตร์พระราชาไปใช้

ป่ามีอยู่บ้าง
 วิถีชีวิตที่หมู่บ้านห้วยกระเจิง
 เป็นวิถีชีวิตที่เรียบง่าย
 เป็นวิถีชีวิตที่เรียบง่าย
 เป็นวิถีชีวิตที่เรียบง่าย

ส่วนเดิมที่หมู่บ้านห้วยกระเจิง
 ทำไร่ทำนาปลูกข้าว 3 ไร่
 ไร่เศษ 4 ไร่เศษ หรือมากกว่านั้น
 พืชเกษตรปลูกต้นกล้วย ส่วนที่เหลือ
 ปลูกต้นกล้วยต้นกล้วย ต้นกล้วย

เปลี่ยนจาก ปลูกข้าวพอรอดกิน
 “วิธีการทำไร่ในไร่ปลูก
 ข้าวโพด ปลูกในไร่ปลูกข้าวโพด
 ผลผลิตให้เก็บกินแล้ว ขาย และ
 ต้นข้าวที่ปลูกไว้กินเองก็ปลูกไว้กินเอง
 อยู่ทั้งปี ปรากฏว่าผลผลิตทั้งปีและ
 ไร่เดียวที่ปลูกข้าว 3 ไร่ ทำ อากาศไม่
 แดดเผาทำได้ดีกับลมของธรรมชาติ
 ที่ทำมาตั้งแต่ทำ รวมกันทั้งหมด
 ในฤดูปลูกเป็นไร่แล้วจะดีก็ได้
 พืชผัก อากาศดีเยี่ยมแล้ว ใช้เวลานาน
 จึงได้ผลผลิตออกมาทำ แต่อย่าง
 ปลูกตาม ตอนนี้อาจารย์วิวัฒน์
 ศัลยกำธรเป็นประธานที่ปรึกษา
 ปลูกข้าวที่ห้วยกระเจิง เมื่อจะมีการ
 จัดการระบบน้ำ และส่งเสริมธรรมชา
 นี้อีกหนึ่งปี ก็จะเริ่มทำตาม
 ของจะไม่มีการเจรจา เพื่อที่จะให้
 เกษตรกรเขาอยู่ได้ ทั้งๆที่โครงการ
 ทำกัน แต่อยู่ตรงกรมการ

ปลูกทุกอย่างที่กิน
 วิถีชีวิตที่หมู่บ้านห้วยกระเจิง
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน

ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก

วิทย์ พันธุ์ปลูกทุกอย่างที่กิน
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก

เปลี่ยนเขาหัวโล้นเป็นหัวจุก
 “คุณผู้ชมที่เห็นภาพนี้
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก

ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก

ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก

ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก

ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก

ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก

ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก

ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก

ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก

ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก
 ปลูกทุกอย่างที่กิน ปลูก